

Afscheid

Berlijnse Berichten

Columns - 2 juli 2003

(2 juni 2003) Ik ben dit stukje inmiddels zo'n dertig keer begonnen, maar mooier wordt het er toch niet van. Ik ben nou eenmaal niet poëtisch en word het vannacht ook niet, ondanks de lichtende *Fernsehturm* in het donker, waar ik om de vijf minuten zuchtend naar staar. De directe aanpak dus maar.

van Marja Verburg

Mijn Berlijn is de illusie van vrijblijvendheid. "Berlijn is niet, Berlijn wordt", lees je steeds weer over deze stad. Niets is definitief, alles ligt open, letterlijk en figuurlijk. De stad is uitgestrekt, ruim en je eigen wijk leefbaar en overzichtelijk. Iedereen schijnt tijd in overvloed te hebben en het alternatieve circuit floreert. Illegale feesten, halflegale eetgelegenheden, iedereen probeert op zijn of haar eigen creatieve wijze hier een bestaansmogelijkheid te creëren en alle anderen profiteren ervan mee. Het is heerlijk om je daar aan over te geven. Ik heb het vier en een half jaar lang gedaan. Maar het blijft een illusie. Vrijblijvendheid gaat irriteren en als je niet oppast wordt het lafheid. In de film "Let it Rock" over de Berlin-Mitte *hype* zag ik waar het in eindigde: 30-plussers die zich met pijn in het hart begonnen te realiseren dat ze te oud werden voor het eeuwige rondhangen. Maar alternatieven vonden ze niet. Ik heb nooit bewust naar alternatieven in Berlijn gezocht, meer uit gemakzucht (want het leven was best prettig zo) dan uit overtuiging dat hier toch niets te vinden is (wat een fijn excuus is om niet te hoeven zoeken), en nu ga ik naar Amsterdam omdat er toevallig een baan op mijn pad kwam. Maar misschien heeft C. gelijk en ga ik net op tijd weg. Hoe dan ook: ik neem definitief afscheid van mijn illusie van vrijblijvendheid.

Maar eigenlijk was het een andere illusie die mij meer nog dan het vrije losse leven aan de stad bond: de illusie dat ik door hier te zijn onderdeel uitmaakte van de geschiedenis van Berlijn, en dan vooral die van het gedeelde Berlijn. Een periode die definitief voorbij is, maar omdat het nog zo kort geleden is toch aanwezig en tastbaar. Symbolischer voor mijn huidige situatie kan het niet worden. Dat ik van deze illusie nu ook afscheid moet nemen valt me veel zwaarder. Want natuurlijk kan ik nog honderd jaar terugkomen, maar het is niet hetzelfde als hier wonen.

Mijn laatste weken hier houd ik mijn illusies nog even in stand. Daarom moet ik nu ook snel naar bed: het wordt hier vroeg licht en dan is de *Fernsehturm* lang niet zo gelukkig makend melancholisch meer.

Marja Verburg studeert Geschiedenis in Berlijn en is de vaste columniste van het Duitslandweb. Vanaf augustus zal zij zich bij de staf van het Duitsland Instituut te Amsterdam voegen en derhalve geen Berlijnse Berichten meer schrijven.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2772/afscheid>